

În codul nostru ancestral există și o vreme a pomenirilor (amintiri, aduceri - aminte).

În poemulic vârtic, Stelian Baboi e așezat, precum o piesă de șah, pe tabla (în pătratele invizibile) a foi de scris.

Acum, după un timp de la înălțarea sa la ceruri (1 iunie 2004), cu loc de veci oferit gratuit de Primăria Iași la Cimitirul "Eternitatea", am putea reconstitui profilul moral și scriptural al autorului numai din titlurile cărților publicate: *În bălăia soarelui* (1967), *Prima iubire* (1977 - după zece ani de tăcere editorială), *Convorbire târzie* (1991 - alt interval amplu și de aspră reclusiune), *Priveghiul profeților*, *Reculegere în amurg*, *Iubirea pe pământ*, *Cutremurările adevărului despre o mîș lume...*

Prozator, dramaturg și eseist, spiritul volubil, metafizic, ludic deseori („Sunt cel mai mare prozator al tuturor timpurilor!”), Stelian Baboi (născut la 12 septembrie 1938, în localitatea Mânzați a fostului județ Tutova, actualmente Vaslui) a pornit pe drumul fără întoarcere, dinspre Bârlad spre Brașov (studii liceale), cu un episod timișorean și cu un final de (aproape) imbatibil șahist literar la Iași, unde a fost student, metodist la Casa tineretului, redactor la "Flacăra Iașului", director la Casa de creație, profesor (iubit) de liceu, lector universitar la Institutul agronomic, conferențiar doctor...

L-au cultivat, în chip special criticul literar Virgil Cuțitaru și mai ales în ultimii ani poetul Cezar Ivănescu (prin editura "Junimea").

La rugămintea lui Stelian Baboi, am avut șansa după eruditul Ioan Petru Culianu, să parcurg dactilograma romanului fluvii, epopeic, *Priveghiul profeților*. Carte năucitoare, scrisă la altitudini estetice rare, în multiple registre, uzând un lexic prodigios, sadovenian, un op în cheie "naralivă" sud-americană, esențializat, pitoresc, greu confundabil.

Din păcate (cum se întâmplă deseori în lumea nedreaptă, ultrasubiectivă a artelor - de odinioară și de astăzi), romanul nu a fost să apară la timpul convenit, ci doar în anii noștri de harababură asumată.

Static susținător al prieteniei, conviv inepuizabil al maratonului șahistic și cultural din redacția de altădată a revistei "Cronica" (între martori, poetul Nicolae

Turtureanu), berladnicul nostru dionisiac a intrat, de june, în hora cenaclieră, spontană de la **Vaporul** anilor '60, găzduit de neuitatul "navigator" Constantin Liviu Rusu, însoțit de inepuizabila doamnă Olga...

"Vaporul" (încăperea, habitacul idealist), cu "Titanul" Baboi în prim plan, i-a însumat, între alții, pe Mihai Ursachi, Ioanid Romanescu, Eugen Andoni, George Bălăiță, Cristian Simionescu...

Multe legende ale Iașilor din acei ani deja mitologici își așteaptă cronicarii, în formula memorialist-anecdotică a "Junimii" din vremea lui Titu Maiorescu, Iacob Negruzzi, Ion Creangă.

La una dintre sărbătorile devenite tradiționale, de Sânta (Sfânta) Paraschiva (Parascheva, pre grecește), la primăria bahluiană, Stelian Baboi a primit premiul "Vasile Pogor". Constat acum, târziu că premiul jivial îi semăna junimistului Pogor - fiul, prin ținuta-i volubilă, spiritul coroziv, prin accentele civice... Mult s-a bucurat atunci autorul *Priveghiului profeților*, așa cum aveam să remarc și la primirea distincției de "Cetățean de onoare al municipiului Bârlad" (anul 2004).

Poate nu întâmplător, bunul Dumnezeu îi repartizase locuința ultimă în clădirea fostului și redescoperitului hotel "Binder", clădire de patrimoniu cutremurată de două secole de istorie, situată în coasta actualei piețe "Eminescu" (Fundațiile Regale), pe latura fostei străzi Dimitrov. Acolo, în interioarele fascinante ale celebrului "Binder" se consumaseră inuiliabile întâlniri politice, culturale, boem-superioare ale junimiștilor, de la I.L. Caragiale la Teohari Antonescu... Muzeul Literaturii a așezat, într-o zi de Bunăvestire, o placă amintitoare pe zidul scorjit, în prezență, între alții a preotului Dumitru Merticar și a enoriașului Stelian Baboi...

În ultimii ani de viață pământească, scriitorul își bătușe cărare spre parcul caselor Pogor-Brătianu, ca loc de tihnă și reflecție: "Luciane, adu-mi un număr din «Dacia literară» și un pahar cu apă de... Junimea, aici, pe bancă. Eu mă deplasez din ce în ce mai greu..."

Iubire, precum în ceruri, așa și pe pământ!

Summary

Prose writer, playwright and essayist, Stelian Baboi let us give birth to 12 september 1938, to Mânzați, the county Vaslui (the old county Tutova) captured the attention of many literary critics - special his in Virgil Cuțitaru and Cezar Ivănescu.

His works can outline easily his moral and scriptural profile of Stelian Baboi: "In the beating sun" (1967), "First love" (1977), "Late conversation" (1991), "The deathwatch Prophets", "Love on Earth", etc.

In the year 2004, Stelian Baboi received the distinction of "Citizen honorable of town Bârlad". Stelian Baboi abandoned us and resting now to Iași, in the Eternitatea cemetery.